

Асоціація правників України є всеукраїнською громадською організацією, що об'єднує понад 6 000 правників з метою сприяння втіленню в життя принципу верховенства права в державному, суспільному та громадському житті, сприяння розбудові правової держави та розвитку юридичної професії.

До лав Асоціації входить велика кількість провідних експертів з різних сфер науки та практики, які у свою чергу, володіють унікальними знаннями та широким практичним досвідом у відповідних галузях.

Зокрема, на базі Асоціації активно функціонує Комітет з інтелектуальної власності (надалі – Комітет АПУ), серед пріоритетів і завдань якого є обговорення актуальних питань у сфері інтелектуальної власності та сприяння перетворенню системи інтелектуальної власності на якісний сервіс для забезпечення балансу інтересів громадян, бізнесу та держави.

Мінекономіки є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності. **Разом з тим, саме Укрпатент виконує основні функції державної системи правової охорони інтелектуальної власності: проводить експертизу, адмініструє державні реєстри, забезпечує реєстрацію передачі прав та діяльність Апеляційної палати, надає послуги у цій сфері.**

16 червня 2020 року Верховна Рада України прийняла Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо створення національного органу інтелектуальної власності», яким передбачено, що в Україні діятиме Національний орган інтелектуальної власності (НОІВ) - державна організація, яка належить до сфери управління Мінекономіки. У Пояснювальній записці до цього законопроєкту зазначено, що відповідна державна організація буде створена на базі Укрпатенту.

Цього рішення спільнота інтелектуальної власності очікує вже більше п'яти років, з часу ухвалення концепції реформування відповідної державної системи.

Необхідність реформи обумовлена системними проблемами, які характеризують відповідну державну систему, а саме:

необґрунтоване підвищення розміру зборів за дії, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності;

істотне збільшення строків проведення експертизи заявок на торговельні марки від 12 місяців у 2014 році до 25 місяців у 2019 році;

відтік професійних кадрів із державної системи, обумовлений заниженими заробітними платами;

зупинення проведення професійного обміну (робочі зустрічі з патентними повіреними);

відсутність належного реагування на запити професійної спільноти, бізнесу та заявників.

Причиною цих та багатьох інших проблем сфери інтелектуальної власності, а також відверте блокування реформи, супротив законодавчим ініціативам Уряду, був не в останню чергу непрофесійний менеджмент Укрпатенту, через що генерального директора Укрпатенту А. В. Кудіна було звільнено у листопаді 2019 року.

04.12.2019 було ухвалено рішення про проведення Мінекономіки разом з Фондом державного майна, Держаудитслужбою, ДПС, СБУ перевірки державного підприємства «Український інститут інтелектуальної власності» щодо дотримання актів законодавства з питань стану збереження активів та управління державним майном у 2018 – 2019 роках.

Як стало відомо професійній спільноті, в результаті вищезазначеної перевірки було **встановлено низку грубих порушень законодавства, які були допущені генеральним директором Укрпатенту, зокрема:**

- дії або бездіяльність посадових осіб Укрпатенту призвели до системного невиконання дохідної та видаткової частини запланованих фінансових показників Підприємства;
- незабезпечення Керівником управлінських рішень щодо реєстрації права власності, зокрема, на нерухоме майно;
- необґрунтоване збільшення витрат на оплату праці А.В. Кудіна. Так за 2019 рік загальна сума нарахованої матеріальної допомоги становить 1697775 гривень, з яких 247775 гривень нараховано Кудіну А.В. з недотриманням вимог Постанови № 859 та контракту;
- за період з січня 2018 року по листопад 2019 року генеральний директор Підприємства Кудін А.В. здійснив 9 відряджень за кордон до м. Женева, Швейцарська Конфедерація, витрати на оплату яких склали 1656290 гривень, у тому числі: у 2018 році - 1151200 гривень, у 2019 році - 505090 гривень. За отриманою в ході перевірки інформацією, відрядження, здійснені відповідно до наказів Укрпатенту від 04.01.2018 № 02 та від 28.02.2018 № 50, не були погоджені з Міністерством, що є порушенням вимог Статуту, який діяв на час прийняття таких управлінських рішень;
- за результатами перевірки встановлено відсутність в Укрпатенті державної акредитації на право проведення наукової і науково-технічної експертизи;
- неефективні управлінські рішення посадових осіб при придбанні активів - закупівля транспортних засобів на загальну суму 10 564,0 тис. гривень. Як наслідок, вартість необоротних активів була завищена на 1 300,9 тис. грн.;
- завищення вартості виконаних робіт з будівництва гуртожитку та офісних приміщень загалом на суму 1 152,9 тис. грн (з ПДВ) та інші дії.

Попри результати перевірки, **22.07.2020** генерального директора Укрпатенту – А. В. Кудіна **було поновлення на посаді на підставі рішення суду. А відповідальність за вказані порушення винні особи досі не понесли. Через відновлення Керівника Укрпатенту професійна спільнота стурбована можливим блокуванням реформи та завершенням формування Національного органу інтелектуальної власності.**

Згідно з п. 7 Прикінцевих та перехідних положень Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо створення національного органу інтелектуальної власності» № 703 від 16.06.2020 «Кабінет Міністрів України **у тримісячний строк** з дня опублікування Закону повинен забезпечити визначення державної організації, що виконує функції Національного органу інтелектуальної власності, за поданням центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері інтелектуальної власності». Оскільки цей строк спливає 14 жовтня 2020 року, для створення НОІВ залишається 2,5 місяці, що викликає занепокоєння професійної спільноти з приводу подальших дій та заходів направлених на забезпечення виконання положень вказаного Закону, різких кадрових змін та імовірного блокування створення НОІВ.

У зв'язку із викладеним Асоціація правників України просить **прийняти рішення за результатами вказаної перевірки, а також забезпечити швидкі та прозорі процеси створення НОІВ та завершення реформування державної системи правової охорони інтелектуальної власності.**